



VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXX. évfolyam 1. szám

*Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2023. január



Újságunk 30 éves!

A tartalomból:

4. Karácsonyvárás a Szent Gellértben



15. Ünnepre hangolva a Kis Bálintban



ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Gyomaendrődiek!

Nem tudom, hogy gondoltak-e már arra, hogy milyen régi, mondhatni ősi szokást is éltetünk valójában! Szilveszter napja, az óév búcsúztatásának és az újév köszöntésének az ünnepe évszázadokig jellemzően a keresztények és így a nyugatnak számító európaiak ünnepe volt –, hiszen I. Szent Szilveszter pápáról kapta a nevét, akit 314-ben választottak a keresztény egyház vezetőjének, és 335-ben, éppen december 31-én hunyt el Rómában. Az ünnep sokáig ide-oda tolódtott, és egybefonódott az újév köszöntésével. Volt idő, mikor december 24-én ünnepezték, de előfordult, hogy előresúszott vízkereszt, illetve a Háromkirályok napjára, január 6-ára, végül 1691-ben XII. Ince pápai döntésével rögzült december 31-ére és január elsejére.

Nos, Szilveszter pápa pedig nem akármivel vívta ki az utókor megbecsülését – így neve napjának tiszteletét –, hanem azzal, hogy az ő pápasága alatt tért meg és lett keresztényüldözöből hívó Nagy Constantín római császár, a kereszténység pedig államvallás a Római Birodalomban. Ez tehát azt is jelenti, hogy a szilvesztert ünnepegni, az óévet búcsúztatni és az újévet köszönteni európai divat volt, magyar szokás lett, és – ha csak rajtunk múlik –, az is marad.

De miért érdekes számunkra és egész közösségünk számára az ünnep eredetét, gyökereit emlegetni?

Azért, mert arra hívja fel a figyelmünket, hogy az ünnep lényege nem csupán a „különbözés” – ahogy Márai Sándor írja –, a „különbözés attól, ami hétköznapi”, hanem az ünnep lényegéhez hozzátartozik az is, hogy tükröképe annak, amit az ünneplők gondolnak a világról. Így az ünnep rólunk is szól, arról, hogy kik vagyunk, mit gondolunk magunkról, a feladatunkról a világban.

Kodály Zoltánról köztudott volt, hogy mélyen és meggyőződéssel hitt a zene, az



éneklés lelket és testet, az egész emberi jellemet felemelő erejében.

Egy alkalommal, az egyik kórusműve bemutatója után megkérdezték tőle, hogy tetszett-e neki az előadás. Ő erre azt válaszolta: – Nem az a legfontosabb, hogy tetszett-e, hanem az, hogy jobbak lettünk-e általa.

Valóban. Újévköszöntő jókívánságaimat ha egy gondolatban szeretném összefoglalni: minden, amit kívánunk magunknak és embertársainknak az új esztendőre a bőségen és a jóléten túl, hogy törekedjünk jobbak lenni, mint a mögöttünk hagyott évben.

Remélem, hogy mindannyian úgy érezzük majd, hogy megtettük a lépést a „jobbá váláshoz vezető úton”!

Boldog új esztendőt kívánok Önöknek!

Toldi Balázs
polgármester

Önkormányzati



h í r e k

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete december 22-én tartotta az év utolsó ülését, melyen 15 napirendi pont került megvitatásra, illetve a 16. napirendi pontról zárt ülésen hozott döntést.

Hosszasan tárgyalta Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2023. évi költségvetési koncepcióját, melyet Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény figyelembevételével állítottak össze, amelyet az Országgyűlés 2022. július 19-i ülésén fogadott el. Az eddigi ismereteink szerint a 2023. évi költségvetési koncepció bevételeinek és kiadásainak alakulása.

Bevételek	4.243.240 E FT
Működési bevételek	2.671.721
Felhalmozási bevételek	172.736
finanszírozási bevételek	1.398.783
Forrás hiány	127.285
Kiadások	4.370.525
Működési kiadások	2.850.259
Felhalmozási kiadások	1.520.266
Finanszírozási kiadások	0

A bizottsági üléseken a beterjesztett 236.889 ezer Ft összegű működési hiány csökkentésére több javaslat is érkezett. Ezen javaslatok a bizottsági vélemények között tételesen megjelentek, de csak azok a kiadást csökkentő tételek lettek beépítve a koncepcióba, amelyeket mindhárom bizottság jóváhagyott.

Oktatási vagyoni működtetése	4.000.000
Hulladékgazdálkodási kormányzati funkció	1.000.000
Közutak fenntartása kormányzati funkció	3.000.000
zöldterület kezelés kormányzati funkció	2.500.000
Városgazdálkodás kormányzati funkció	9.000.000
Polgárvédelmi bázis működtetése	2.000.000
Ár- és belvízvédekezés kormányzati funkció	2.000.000
Szűnyoggyérítés kormányzati funkció	2.000.000
Közfoglalkoztatottak általi programokon kívül ellátott feladatok	2.000.000
Integrált Közösségi Szolgáltató Tér működtetése	4.927.000
Rendezvények	27.150.000
Támogatási Alapok	15.850.000 (ebből 2.500.000. Ft fejlesztési oldalon jelenik meg)
Hivatal Dologi Kiadásai	5.000.000
Könyvtár újság kiadás (megjelenés nem papír alapon)	774.000
Kállai Ferenc Műv. Központ rendezvények többletforrásának csökkentése	685.000
Kállai F. 1 fő Tourinform irodadolgozó csökkentése	3.716.000
Kállai nyitva tartásának felülvizsgálata	10.000.000
Továbbszámolt energiadíjából származó bevétel	13.000.000

A költségvetési koncepció a város következő évi költségvetésének az alapját képezi és lehetőséget biztosít a testület számára, hogy átgondolja a 2023. évre várható bevételeket és kiadásokat, áttekinthesse az alapvető célokat, feladatokat, rendszerezze az ismert és tervezett költségeket. A költségvetés következő fordulójának megvitatása január hónapban esedékes, amikor már rendelkezésre állnak a Kormány által biztosított többletforrások is. A Képviselő-testület megismerte és megvitatta a koncepciót, azt további fordulóra érdemesnek találta.

Városunk 1. számú fogorvosi körzetében a fogászati röntgen

elavult, cseréjét a működtetés érdekében meg kell oldani. A TOP plusz források között már korábban megjelent egy felhívás egészségügyi infrastruktúra fejlesztésére. Városunk a pályázatot benyújtotta és a testületi ülés kezdetére várta az elbírálás eredményét. Mivel a pályázati feltételek között nem szerepelt kizáró okként a röntgengép beszerzési folyamatának elindítása, így a biztonságos alapellátás biztosításának érdekében megindította a meghívásos közbeszerzést a röntgengép mielőbbi megvásárlása érdekében. A beérkezett ajánlatok közül az Enzedental Kft. ajánlatát hirdették ki nyertesnek. A beszerzés bruttó költsége: 1.550.000 Ft. A Képviselő-testület felhatalmazta Toldi Balázs polgármestert a szállítási szerződés megkötésére.

A Képviselő-testület a 2022. októberi ülésén tájékoztatást kapott a 2023. évi rendezvényekkel kapcsolatban, illetve döntés született a Nemzeti ünnepek, emléknapok megtartásáról is. Mind a három bizottság megtárgyalta az előterjesztést és javaslatában megfogalmazta, hogy városunk a költségvetés hiányának figyelembe vételével tekintsen el a szórakoztató rendezvények megtartásától, azokat ajánlja ki vállalkozási formába, pályázat kiírása mellett. (XXIV. Gyomaendrőd Nemzetközi Sajt- és Túrófesztivál, valamint a Gyomaendrőd Nemzetközi Halfőző Verseny) A XXIV. Gyomaendrőd Nemzetközi Sajt- és Túrófesztiválra kiírt pályázat benyújtásának határideje január 20., amelynek eredményéről egy öt tagból álló bizottság hoz döntést.

- Döntés született arról is, hogy az állami ünnepek mindenkor a napján kerüljenek megrendezésre, viszont az emléknapok, - amennyiben hétvégére esnek - azt a megelőző hét péntekjén is meg lehessen tartani, de a döntés a mindenkori szervező kezében maradjon.

- Az iskolák ismét kerüljenek felkérésre a március 15-e, október 23-i ünnepi megemlékezésben való közreműködésre.

- Legyen költségmegtérítés az egyes rendezvények esetében.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának törzsvagyontól képezik a belterületi Kisfok utca 6162 hrsz., Akác utca 6189 hrsz. és a Szélmalom utca 25. (6190 hrsz.) beépítetlen terület megnevezésű ingatlanok. Ezen területek közül a 6162, 6189 hrsz.-ú ingatlanokra építési tilalom van bejegyezve, melynek jogosultja Gyomaendrőd Város Önkormányzata. A 6189, 6190 hrsz.-ú területekre kaszási engedély van kiadva 2023. június 15. napjáig, viszont a 6162 hrsz.-ú terület ingyenes használatba van adva határozatlan időre. A használatba adási szerződés 2011-ben került aláírásra. Október hónapban kérelem érkezett egy helyi lakostól, miszerint meg szeretné vásárolni a 6189, 6190 hrsz.-ú területeket, és megvásárlás után szándékában áll bekeríteni azokat, viszont a 6162 hrsz.-ú ingatlan bérelni szeretné. A kérelem elbírálása végett megkérte az önkormányzat a Körös-Vidéki Vízügyi igazgatóságtól a szakvéleményt, amely nem javasolja az ingatlanok értékesítését az esetleges jövőbeni töltés korszerűsítések végett, illetve a Hármas-Körös folyó árvízvédelmi töltéséhez való közelsége miatt.

A Képviselő-testület elutasította Vári Zoltán kérelmét, de egyet értett azzal, hogy a 2023. június 15-e után vizsgálja felül a bérlemények szerződéseit.



Adományozási ünnepség másképpen

2022. december

Az „Élet Másokért” Egyesület ebben az évben december 17-re tervezte a hagyományos „Segítsünk a rászoruló gyermekeken” elnevezésű jótékonyági ünnepséget, mely most a XXI. rendezvény lett volna.

A megfázási hullám a terveinket ugyan felülírta, de az emberek összefogását megerősítette.

Eddig nem látott mértékű adományozás indult, melynek keretében 25 olyan gyomaendrői családot tudtunk megajándékozni, ahol beteg gyermeket, vagy gyermekeket nevelnek.

Az ajándécsomagok tartalma: tartós élelmiszer, édesség, gyümölcs, játék volt, igen komoly értékben.

Az ajándékok átadása az elmúlt évhez hasonlóan történt.

Külön-külön jött be a családból az, aki tudott – a megadott helyszínre, aki nem, annak pedig egy segítő kivitte az ajándékokat.

Sokan, természetesen a köszönet után, csodálkoztak, hogy most ilyen rendkívüli körülmények között is voltak, akik másokra is gondoltak, illetve akik mindezt megvalósították.

Tekintettel az összegyűlt adományok mennyiségére ebben az évben is tudtunk ajándékot adni egyedül élő, idős, beteg embereknek, valamint két többgyermekes családnak.

Emlékezzünk meg azokról a szülőkről, akik ebben az évben távoztak el és gyermekeik gondozói intézménybe kerültek.

Mindenkiért, aki eltávozott, „egy-egy gyertya égjen”.

Köszönettel tartozom az adományozottak nevében azoknak, akik ebben az évben sem feledkeztek meg azoktól a családokról, akik nem az átlagosnak mondható életet élik csendben, türelemmel.

Tisztelet annak, aki a maga örömeivel hozzájárult sok család, gyermek, egyedül élő, idős ember öröméhez.

Gyomaendrőd, 2022. december 19.

Köszönettel:
Vaszkó Sándorné

Adományozók

Ágostonné Gácsi Mária
Babos László és családja
Békés Megyei Önkormányzat
Binder Tamás
Binges Etelka
Czikkely János és családja
dr. Jambrik Zoltán és családja
dr. Krizsán Anett
dr. Smiri Sándor és családja
Farkasinszky Zsuzsanna
Gecsei Richárd és családja
Gye. Járási Hiv. Foglalkoztatási Osztály
Hunya Elek és felesége
Hunya Gréta
Iványi Lajos és felesége
Iványi László
Katolikus Karitasz Hunya
Kónya István és családja - Zöldségbolt
Molnárné Beinschróth Ágnes és férje
Mozgáskorlátozottak Egyesülete
Nagy Ákos Attila
Pápai Lászlóné és családja
Papp Csaba
Papp István és családja
Rác Gábor és családja
Szabó Balázsné
Ugor Emese - Papírbolt
Várfi András és felesége

98 névtelen adakozó



A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

2022. november 27-ével köszöntött be advent időszaka. Advent „eljövetel”, „az Úr eljövetele”; az elcsendesedés, a jóra való törekvés, a bűnbánat ideje. Általános iskolánk diákjai **irodalmi kalendáriummal** készültek, napról napra kinyitottak egy-egy adventi ablakot. Költők-írók karácsonyi ünnepekörhöz tartozó gondolatait, verseit idézték. Tímár Erzsébet és Zádori Zoltán segítették ennek megvalósulását.

Hétfőnként iskolánk lelki vezetői (katolikus pap, református lelkész, evangélikus, katolikus hitoktató) mondták el gondolataikat, miközben felgyulladt egy-egy gyertya az adventi koszorún. Énekarunk Gecseiné Sárhegyi Nóra vezetésével segítette ráhangolódásunkat a közeledő ünnepre.



December 2-án zajlott a tizedik, immár jubileumi **Játékos Bibliatörténeti Vetélkedő**, melyen egyházmegyénk katolikus iskolái-



nak diákjai mérhették össze tudásukat. A vetélkedő témája: A lélek gyümölcsei. A jó hangulatú délutánon élményekben, tudásban gazdagodott minden résztvevő. Fő szervező Mészárosné Kiss Katalin tanítónő volt.

Eredmények:

- I. Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda Mezőtúr
- II. Gál Ferenc Főiskola Szarvasi Gyakorló Általános Iskola Szarvas
- III. Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda Orosháza
- IV. Karácsonyi János Katolikus Általános Iskola Gyula
- V. Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Gyomaendrőd
- VI. Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szentes

December 6-án hozzánk is megérkezett a **Mikulás**. Mint minden évben a kisebbek izgatottan, a nagyobbak vidáman várták jövetelét. Jó tanácsok kíséretében minden gyermeket megajándékoztak. Este felgyulladtak a fények iskolánk ablakában, megrajzolva Szent Miklós püspök alakját, s a hozzá tartozó ajándékokat. A szép ablakdísz megalkotása Szentpéterné Uhrin Ildikó és segítői munkája volt.





December 9-én délután játékos **iskola-kóstolgotóra** hívtuk a leendő első osztályos gyerekeket. Szüleikkel együtt betekintést nyerhettek iskolánk életébe, játékos, mozgásos feladatokat végeztek, ismerkedhettek leendő tanító nénijükkel, Varjú Diánával.



December 21-én az utolsó iskolai nap egymás megajándékozásának örömeiben telt. Dél előtt folyamán a tornateremben felállított és feldíszített fenyőfához vonulhattak le az osztályok. Itt átadtuk az ajándékokat, énekeltünk, csoportképek készültek.



Karácsonyváro műsorunkat nem csak az iskola közössége tekintette meg, hanem a Selyem úti óvodások és kísérőik is. Irodalmi zenés-verses összeállításunkban felsősök szerepeltek az énekkar közreműködésével. A harmadik osztályosok egy kedves karácsonyi történetet adtak elő *A suszter manói* címmel. A darabot Mészárosné Kiss Katalin, míg a táncot Szabó Anikó tanította be. Az egyház képviselőiben Czank Gábor atya és Papp Tibor református lelkész

mondta el gondolatait, iskolánk nevében Tóth Ferenc intézményvezető úr és Tímár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony kívánt szép ünnepet, jó pihenést diákjainknak.





**Dankó Béla országgyűlési képviselő
sajtóközleménye**

Tisztelt Gyomaendrődiek! Engedjék meg, hogy ezúton is nagyon boldog, sikeres és egészségben gazdag új esztendőt kívánjak valamennyiüknek. Az idei évben is azért fogok dolgozni Önökkel, Önökért, hogy ez a gyönyörű város tovább fejlődjön, a lehetőség szerint még több beruházás valósuljon meg, és az energiaválság hatásait is leghatékonyabban enyhítsük. Ahogy eddig, ezentúl is mindenben számíthatnak rám! Nagyon boldog új évet mindannyiuknak!

Dankó Béla
országgyűlési képviselő



SPORT

Változékonyan teljesítettek a labdarúgók

Mozgalmasság volt a csapatok, a vezetők és a megyei igazgatóság számára is a nyári pihenő. Több változás is érintette az első osztály szereplőit, mire kialakult a végleges létszám. Feljutások és visszalépések után összesen tíz csapat alkotta a mezőnyt, amelyek a sorsolást követően egész évben három körben mérik össze a tudásukat, hogy végül kialakuljon a bajnoki végeredmény.

Az őszi szezon augusztus 13-án, szombaton kezdődött meg a megyei I. osztályú labdarúgó csapatok számára. November utolsó hétvégéjén, a lejátszott tizenötödik fordulót követően köszöntek el a csapatok az ősztől. A három körös pontvadászat második részéből is lejátszásra került hat forduló. Most a pihenő következik a jövő év március legelején induló tavaszi rajtig.

A Gyomaendrőd FC vezetői az előző évi nyolcadik helyezést követően erre a bajnokságra előrelépést terveztek. Az együttes szakmai irányítását a nyáron érkezett új edző, Tasi Róbert látta el, aki új impulzusokat hozott az öltözőbe. Nagyszerűen is kezdte a bajnokságot a fiatal csapat. A hatodik fordulójáig sorra gyűjtögettek a pontokat, a megszerzett 11 ponttal a tabella harmadik fokán álltak. Ezt követően azonban elkezdődött egy rossz sorozat, rendre vesztesen hagyták el a pályát. A lejátszott kilenc forduló alatt mindössze hét pontot sikerült szerezni, és a hetedik helyen zárták az őszi idényt. A rendkívül tömör középmezőny miatt az a lemaradás azonban nem tűnik ledolgozhatatlan hátránynak, hiszen mindössze négy pont a hátrányuk a negyedik helyezett csapattal szemben. Egy jó tavaszi sorozattal minden esély meg-

van arra, hogy odaérjenek a mezőny első felébe, amivel a vezetőség elképzelései is megvalósulhatnak.

A bajnokság eleje az új edző és a csapat ismerkedésével és a képességek feltérképezésével telt, ennek ellenére ebben időszakban jöttek az eredmények. Sajnos több mérkőzésen, az őszi folyamán létszám gondokkal küzdött a csapat, ami kihatott később az eredményességre. Több alkalommal is gondot okozott a védelem megszervezése, emiatt sajnos sok gólt kapott a csapat, az őszi végére 3,2-es kapott góllátlag jött össze. A több nagyobb gólarányú vereség is döntően befolyásolta ezt az eredményt. A csapat minden ellenfelével szemben felvállalta a bátor támadójátékot, ezért a szerzett gólok átlaga is magasnak mondható. Ezt igazolja a meccsenkénti 2,1-es átlag is. A csapat gerince egész őszzel becsületesen dolgozott, figyelembe véve a fiatalságukat, ez igencsak biztató lehet a jövőre tekintettel. Akadtak az őszi emlékezetes szép mérkőzések nagyszerű eredményekkel, és sajnos becsúsztak nagy gólarányú fájó vereségek is.

A téli felkészülés kapcsán egyelőre igen sok a bizonytalanság. A megemelkedett energiaárak és a költségek komoly kihívások elé állítják a klubot. A felkészülés január 24-én kezdődne a tavaszi rajtra. Addig is január elejétől különböző teremtornákon szerepelne a csapat. A téli játékos mozgások jelenleg még nem láthatóak, de ha lesznek távozók a pótlásukat minden féle képen meg kell oldani a tavaszi rajtig.

Fülöp Zoltán

ELHUNYT XVI. BENEDEK EMERITUS PÁPA

XVI. Benedek emeritus pápa december 31-én, kilencvenöt éves korában elhunyt a vatikáni Mater Ecclesiae-kolostorban.



Joseph Ratzinger 1927. április 16-án született a németországi Marktl am Innben, a Passauai Egyházmegye területén. Édesapja a csendőrség tisztje volt, régi bajor földműves családból származott.

Fiatalságának éveit Traunsteinben töltötte. A II. világháború legutolsó szakaszában a légvédelmi egységekhez hívták be kisegítőnek.

1946-tól 1951-ig filozófiát és teológiát tanult a Münchener Egyetemen és a Freisingi Filozófiai és Teológiai Főiskolán. 1951. június 29-én szentelték pappá és ezután nem sokkal megkezdte tanári tevékenységét.

1951-ben München-Moosachban volt kisegítő lelképásztor, majd 1951–52-ben München-Bogenhausenben káplán. 1952-től 1954-ig a Freisingi Szemináriumban volt tanár.

1954-től 1957-ig a Freisingi Filozófiai és Teológiai Főiskolán a dogmatikus és a fundamentális teológia docense, majd ugyanitt 1958–59-ben rendkívüli egyetemi tanár.

1959-től 1963-ig a fundamentális teológia egyetemi tanára Bonnban. 1962 és 1965 között a II. Vatikáni Zsinat teológiai szakértőjeként,

peritusaként tevékenykedett. 1963 és 1966 között a dogmatika és a dogmatörténet professzora a Münsteri Egyetemen, majd ugyanezeket a tárgyakat tanította 1966-tól 1969-ig a Tübingeni Egyetemen és 1969-től 1977-ig a Regensburgi Egyetemen, ahol 1976-77-ben az egyetem rektorhelyettese volt.

VI. Pál pápa 1977. március 25-én münchen-freisingi érseké és ugyanezen év június 27-én bíborossá nevezte ki. 1981. november 25-én az azóta szentté avatott II. János Pál pápa a Hittani Kongregáció prefektusává nevezte ki. Ezzel egyidejűleg a Nemzetközi Teológiai Tanács és a Pápai Biblikus Tanács elnöke is lett.

1986 és 1992 között a *Katolikus Egyház Katekizmusát* összeállító pápai bizottság elnöki teendőit is ellátta.

1998. május 21-én a budapesti Szent István Társulat Stephanus-díjjal tüntette ki.

2002-ben választották meg a bíborosi kollégium dékánjává.

2005. április 19-én a bíborosi konklávé Szent II. János Pál pápa utódjául Joseph Ratzingert választotta meg, aki XVI. Benedek néven kezdte meg szolgálatát. Pápai jelmondata: „Cooperatores veritatis”, azaz „Az igazság munkatársai” (3Jn 1,8). Ő a nyolcadik német pápa és a 265. a római katolikus egyházfők sorában.

Pápai hivatala során megjelent három enciklikája: *Deus Caritas est* (2005), *Spe salvi* (2007), *Caritas in veritate* (2009), közel ötven apostoli konstitúciója, négy apostoli buzdítása és számos egyéb írása, közülük kiemelendő a Názareti Jézusról szóló trilógia. Teológiai köteteinek, tanulmányainak éppoly terjedelmes a listája, mint különböző egyetemektől kapott elismeréseinek, díszdoktori kitüntetései sora. Nem hivatali tekintélye, hanem személyes tekintélye és világos előadásmódja tette, hogy előadásai zsúfolt előadótermek előtt hangzottak el, könyvei pedig nagy példányszámban érdekelték az embereket. Magyar nyelven közel negyven munkája jelent meg.

2013. február 10-én kelt nyilatkozatában korára és fogyatkozó erejére hivatkozva le kívánt mondani a pápai hivatalról. Szándékát a következő nap jelentette be, és az február 28-án lépett hatályba.

Forrás: MKPK Sajtóosztály



Egy deportált élményei 1945-47 - II. rész

Mit csináltunk a vagonban?

Ettünk, mert volt bőven hazai kenyér, sült szárnyas, szalonna, kolbász stb. Sütöttünk és teát főztünk a vagon kályháján. Fűtőanyagot Jasiban „zabráltunk” a kevés fa mellé. Orosz földön a kísérő katonáktól könyörögtünk egy kis szemet és fát. Még Jasiban történt egy nagyon kellemetlen eset. Vagonunkban nem volt kivágva a padló deszkája Wc-használatra és mi a magunk szakállára akartunk erről gondoskodni úgy, mint Nagy-károlyban tettük. A kopogásra felrohant három orosz katona és a deszkán dolgozó egyik híveket agyba-főbe verte. A hátsó sarokban ültem. Felugrottam és magyar meg német nyelven kiabáltam, ahogy tudtam. Annyit elértem, hogy abbahagyta a verést. Rám szegezte a pisztolyát és úgy kiabált vissza valamit. Végül nagy nehezen megértette mit akartunk és ők fejezték be a munkát.

Ittunk volna, ha lett volna mit. Két nap is eltelt víz nélkül. Ordították az emberek: „Tovaris vodu!” Azt mondták, hogy valamilyen ragály miatt nem adnak vizet. a rendetlen étkezés miatt akad hasmenés, ami nagy bűzt terjesztett maga körül. Ha kevés vízhez jutottunk, azt nekem kellett igazságosan elosztani. Egy-egy pohárával jutott csak, néha fél liter.

Egész úton 3-4 alkalommal kaptunk kenyeret, de az nem ízlett, hiszen mindenkinek volt jó hazai búzakenyere még. Nagy volt a meglepetésünk, mikor a kidobott fekete vagy penészes kenyeret az állomáson dolgozó vagy lézengő emberek felszedték. Mi lesz velünk, ha a bennszülött emberek között ilyen nagy az éhség?

17-én hajnalban kaptuk a főtt ételt, az elsőt: káposztaleves volt. Burizkását is adtak mellé. A leves nagyon jó volt, a buriz nem ízlett.

A vagonból láttunk egy halottas menetet. Szidták a volksbundistákat. (Mint később megtudtam 12 mezőfényi volksbundista nem mert a saját honfitársával utazni és mint legkisebb létszámú egységet hozzánk osztották be.) Egyoldalú volt a szidás, mert a ludasok nem mertek szólni.

Négy faluból voltunk összerakva és ez is okot adott az összezdülésre. No meg a vételezett anyag, főleg a víz kiosztása miatt. Engem azzal vádoltak, hogy hiveimmel szemben részrehajló vagyok az elosztásnál. Idegesek is voltunk a hely szűke miatt. Igyekezett mindenki olyan helyzetet választani, hogy legalább ülve tudjon pihenni, főleg éjjel, mert napközben váltottuk egymást. Egyik csapat ült, a másik állt.

Minden reggel misézem a vagonban. Szépen énekeltek. Szentbeszéd is volt. Minden este énekkel és imával tértünk „nyugovóra”. Érdemes még megjegyezni, hogy szalonna darabokkal világítottunk esténként. Sokat emlegettük ezt később a lágerben: „Bezzeg most nem tennénk...” A kecske húst se dobnánk ki az ablakon, mint a vagonban tettük.

Árvai Jenő hívem, legényember magával hozta a hegedűjét. Húzta, mi meg énekeltek a szebbnél szebb magyarnótákat. Majd román dalokra is sor került, sőt Szilágyi Pista egy este román táncokat mutatott be. Szóval jól telt az idő.

Beszélggettünk letűnt életünkről vagy olvasmányainkról számoltunk be. Elmeséltem római utamat, meg Sík Sándor Hét szép história c. könyvéből olvastam fel nekik. Vallási megbeszélések is voltak. Ezt abbahagytuk egy cinikus ateista társunk miatt, aki születésétől fogva nem volt katolikus. Nagyon közönséges megjegyzéseivel neveltségessé igyekezett tenni az egészet.

Kártyázott a nép. Csak úgy dőltek az ezer pengősök a bankba. Tudtuk, hogy nem vesszük hasznát odakint.

Lassan-lassan mindegyikünkben volt tetű is. Egyik szórakozásunk éppen a tetűvadás volt. Juhász Kálmán, Benjáminunk egy-egy tetűért egy pengőt kapott. Vadászott is az ingekben és összegyűjtött pár száz pengőt, mint a orosz nyelvek mondták.

1945. jan. 31.

Nagy Zoltán és még néhányan kinézünk a réseken, illetőleg a bicskával faragott kis lyukacsokán: Piramisok! Óriási gúlák! Szögletes hegyek! Szénbányák voltak. A piramisok szénből kivágott kövek voltak, melyet a felvonó hordott ilyen magasra és ilyen alakúra.

Február 1. Hajnali 4 óra. „Egyenlőre itt kiszállunk” – mondja a tolmács, aki orosz anyának és magyar orosz hadifogoly apának a gyereke. Mezőfényről deportáltak velünk együtt.

„A csomagokat autó viszi be, a férfiak gyalog mennek.” Sánta, rokkant orosz tiszt állít sorba. Négyesével megyünk utána. Mellettem Simon Károly lelkes. Meggyóntunk egymásnak, ki tudja nem szakítanak-e el? No, meg 19 napja utazunk, s nem volt alkalmam szentgyónásra.

Ahogy világosodott, kíváncsian nézegettem, milyenek ezek az orosz lakóházak? A kerítés egy-két szál drót vagy semmi, a lakások is nagyon szegényesek, deszkával és szurkos vászonnal fedve, ablakaik kicsinyek... és szimplák. A melléképületek (kucskók) elhanyagolva. Nagyobb épületek is vannak, soknak csak a falai meredeznek az égre. Az út két oldalán is robbantások, bombák nyomai. No, itt lesz mit építeni.

Megérkeztünk lakóhelyünkre Jenkomba, a lágerbe. Három-négy nagyobb épület pár szál dróttal körülvéve, melyet öreg, kormos bácsi őrzött bottal a kezében. A máglyára rakott csomagokból kiválasztotta ki-ki a magáét. Tágas terembe mentünk. Csomagunkat a földre helyeztük és rátelepedtünk.

Fürdés és fertőtlenítés! De jó lesz! Hetek óta nem mosdotunk rendesen. Víz nincs a fürdőben, a fertőtlenítő elfogyott, így szomorúan tér vissza az első csoport.

Fekvőhely (priccs) készítés. Estére kész a szobánk. Valaha istálló volt, de jól berendeztük, padló is van, a tűzhely jól működik. Egy kicsit szűk lesz harminc embernek, de seba! Jobban melegítjük egymást. Szalmazsák nincs, kabátjainkra fekszünk. Takarót szintén nem kapunk. Otthonról hozott kabát, vagy pokróc pótolja. Fölkeléskor valóssággal kihuppantam a két oldalról szorító testek közül.

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony. Miséztem a legnagyobb teremben. Három nagy szoba férfiai gyűlhetnek itt össze az egymásba nyíló termekből. A nőket külön teremben helyezték el ugyanazon az udvaron. A lányoknál Simon Károly és Semtei Gellért atyák mutatták be a szentmise-áldozatot. Szomorú gyertyaszentelő!

Este 11 óra. Első munka éjjel. Az ún. expedícióra vagyok besorozva szobatársaimmal, jobbára hiveimmel.

A munkahelyen kiadják a munkát. Fát huzigáltunk a szánkón a bányalejáratokhoz. rettentő álmos voltam. 3-5 között a melegedőben azonnal elaludtam, a szánkóra dőlve is szundikáltam. A többiek mosolyogtak rajtam.

Február 3-15. Az expedíciódon dolgoztam... Pár éjjel a „plitán” dolgoztam, ahová kis vagonokban érkezett a szén a bányákból. Ezeket ürítettük és raktuk tartalmukat a nagy vagonokba. Ha nem volt üres vagon, ledöntöttük a sín mellett levő rakodóba, ahonnét lapáttal rakták a kocsikba.

A vagonba 3-4 lány válogatta a követ a szénből. Keserves munka volt, mikor a tele kocsit kellett előbbre tolni „davaj tolkaj” – felhangzott a „Fehérgalléros”, vagy Péter, illetőleg az öreg „Fekete” vezényszava. Mindnyájan odagyülekeztünk. Kettő lapkázott, a kerekék alá nyomott egy lapát alakú vasrudat és azzal lökdöste a kereket, a többi próbálta tolni. A ráfagyott esőtől síkos sínen nehezen ment előre a kocsi, mert sokan „faroltak” a nyomásnál.

Helyére toltuk be az üres kocsit, kezdődött előlről a munka. A 80 tonnás vagon többször tárgával hordtuk meg. (Targa = 25 kg tartalmú, egyik oldalán nyitott láda, mely két rúdra volt főszegezve.) Így könnyebb volt kiborítani tartalmát. Ezt a munkát senki sem kedvelte. Az én lábaim se örvendeztek neki. Inkább mentem a külső sínekhez, hová egy másik bányából au-

Egy deportált élményei 1945-47 - folytatás az előző oldalról

tők hordták a szenet. Itt lapátoló munka volt. Legidegölőbb az állandó hajtás és „davajozás” volt. Akárhogy dolgoztunk, állandóan biztattak s az eredményt mindig kevesellték. Harsogott a kis besszarábiai fiú hangja, „dé dumó” ordította húségesen, mert különben ő se kerülhette el a lapátot. Jó dgyeszatnyik az volt, aki jól tudott ordítani, illetőleg hajtani. Amíg a vagon meg nem telt, valóságos pokollá vált ez a munkahely. Sokszor és szörnyen ordították a bisztrázt, skarét és a davajt. 10-12 lánynak, kik kőválogatók voltak, volt négy parancsnoka. Nekünk is négy-öt. Ezek egyebet se csináltak, csak ott álltak a hátunk mögött és biztattak meg káromkodtak.

Orvosi vizsgálaton könnyű munkára osztottak. Ide-oda rángattak, hol a szénnél, hol a vasútnál, hol a szállító autókhoz. Egyszer nappal, máskor éjjel. Ma délelőtt 10-kor, holnap éjfélkor vittek valahová.

Éjjel 12 óra: „pap, borbély, suszter robotra!” Gyalog mentünk a vasúti lágerhez. Itt egy kovács műhelyben rostokoltunk reggel 7-ig. Egy hatalmas dízelt kellett volna autóra tenni. Vagy két óra hosszát kínlódtunk, de hiába volt minden davaj. Megmozdítani se bírtuk. Akkor jut csak vezetők észébe, hogy a szomszéd műhelyben van egy erre alkalmas csigagép. Azt elhoztuk, felszereltük. Most már csak a síneket kellett a hatalmas monstrum elé helyezni s elől a gépet hajtani, amely drótkötéllel húzta fel a rendeltetési helyére, a masinára. Innét a Hidrosachta-bányához vittük a gépet. Semptei atyának megfagyott az orra-hegye. Mindnyájan sokat dideregtünk. Délelőtt 11-re kerültünk haza, amikor elfogyasztottuk a káposztalevesünket és a 30 dkg kenyéret. Máskor a Bolivinkára mentünk autóval. Du. 3-ra be kellett volna fejezni a munkát, de még 5 órák is dolgoztunk. Ha szót emeltünk, hogy ez a reggel 8 órák elfogyasztott káposztaleves és 20-30 dkg. kenyér mellett kicsit sok, az volt a felelet, hogy nem adtak autót és gyalogolhattunk haza hét kilométert. Otthon várt két káposztaleves, 34-40 dkg. kenyér és két kanál kása, vagy egy marék hideg káposzta. Vacsora után rendszerint miséztem is. 10-11-kor kerültünk a priccse, hogy 3 órák felkeljünk és már 4 órák elfogyasszuk a káposztalevest és a kis darabka kenyéret. A stalova (ebédlő) kb. fél kilométerre van a lágertől és mivel más lágerből is jártak ide kosztra, sokszor a hidegben és süvítő szélben toporogtunk fél órán keresztül, míg sorra kerültünk. Mennyi káromkodás, szitkozódás, míg végre leülhettünk két hét után ismét mind a három étkezésnél ugyanahhoz a káposztaleveshez és egyszer, vagy kétszer két evőkanálnyi búzakásához. Meddig bírjuk ezt? Fogyóban a hazai. Mi lesz, ha nem lesz kolbász, szalonna? Már panaszkodnak: elloptak a szalonnámból, a kenyérem eltűnt stb. Bezzeg már nem adtunk az ácsorgó gyerekeknek oda fekete kenyéret. Árpakenyér, benne a pelyva is, csak lett volna nekünk elég.

Március 1. Visszakértem magam az expedíciára. Nappalosok voltunk. Gondoltam, hogy jobb lesz, de csalódtam, a munkáórák számát 12-re emelték, reggel 7-től este 7-ig. Délben egy 2 órás pihenő és ebédidő járt volna, de csak negyedórát kaptunk. Csak éppenhogy lenyeltük káposztalevest s 2 kanál kását. Davaj! Minden délelőtt a poklot idézte fel emlékezetemben. Kattogott az elevátor, dübörögtek felettünk a kis vagonok, dudáltak a beérkező vagy távozó szerelvények, fújtak, zakatoltak az óriási gőzmozdonyok. Közben 30-40 munkást 10 parancsnok hajt káromkodva, ha a lelked kitennéd, vagy a nyelved lógott, akkor sem dolgoztál eleget. Vagontöltés után az oroszok pihenhetek, mi nem. Mindig találtak valami dolgot. Főparancsnok a sánta, állítólag partizántiszt volt, és a magyarok sebesítették meg. Egy nap se múlt el, hogy belém ne kötött volna, még a téli kabátot is levetette, hogy többet, és könnyebben dolgozhassak. Hideg volt ám az első márciusban. Március 19-én -44 fokot mértek. A parancsnok távozása után újból fölvettem a kabátot. Ebbe a többi parancsnok nem szólt bele. Ő is csak nálam. Ez az állandó biztatás és félelem a parancsnoktól jobban fárasztott, mint az egész munka. Megbántam, hogy ide visszakértem magam, de az az előnye megvolt, hogy legalább előre tudtam, mikor vagyok

otthon, és megtarthattam a vasárnapi szentmisét ugyanazon időben, este 9 órakor.

Március 25-én a Polivinkára osztottak be. Kb. 50-en kerültünk oda. Jobbára gyenge egészségű, kisebb munka teljesítményű emberek. Reggel 7 órák indultunk, félkilencre kint voltunk. Kötelesek lettünk volna csak du. 5 óráig dolgozni. Örültünk, ha 7-kor szabadultunk. Tisztunk a lágerben azzal biztatott, hogy hagyjuk abba 5-kor a munkát. Mi letettük a lapátot, a parancsnokok pedig fölvettek a vesszőt és visszavertek a munkára minket. Tovább kellett dolgozni.

Nagycsütörtökön este 9-kor engedtek el. (Az egyházi naptárt összetudtam állítani, mert velem volt a breviárium, melyben örök naptár van.) A rendes út a tavaszi áradás miatt járhatatlan. A föld fagya akkor engedett ki. Járatlan utakon térdig cuppogtunk a frissen felengedett talajban, közben egy patakon kellett átugrani. Egy szegény, sánta lányka visszaesett, azon vizesen jött tovább, este 11-re érkeztünk meg holt fáradtan. Farkasétvággal fogyasztottuk el a káposztalevest és a két kanál kását. Ezek az utakon jövetben és menetben egyaránt imádkoztuk a szentolvasót, visszatérőben az esti imát. Megható volt az első nagyszombat este. Szép volt az idő. Visszaállították a hidat, ezzel megnyílt a rendes út hazafelé. Szerencsére 6 óra körül szabadultunk. Indítványomra elvégeztük útközben a feltámadás szertartását és a körmenetet. Peregtek a könnyek, amint énekeltek: „Feltámadt Krisztus e napon.” Első nap szentmisén mindnyájan megáldoztunk. Gyónásukat reggel útközben végezték el. Mindig egy-egy gyónó volt a párom menet közben. Munka persze húsvét első napján volt. Ott ne volt se vasárnap, se ünnepnap. Pihenő lett volna a szabadnap, de az első évben nem adták meg. Jó, ha havonként egy szabad nap volt. Később itt javulás állott be.

Lengyel László
(folytatjuk)

LENGYEL LÁSZLÓ

Született: Levelek (Szabolcs megye), 1909. június 8.

Pappá szentelve: Szeged, 1936. március 22.

Papi szolgálat állomáshelyei:

Debrecen – a Terezianum prefektusa 1936-1940.

Debrecen – káplán 1940. október 5

Érminsztent – plébános 1943. szeptember 1.

Hadi munkára deportálták, 1945. március 19.

Az orosz lágerből kiszabadult, 1947. július 17.

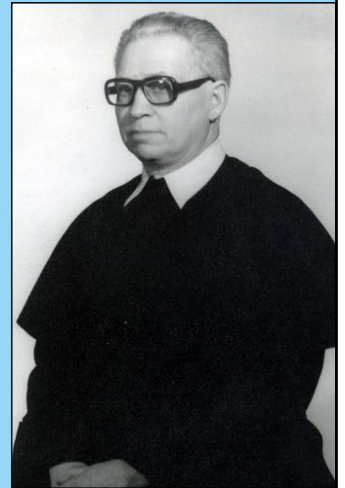
Gádosor – plébániai kormányzó, 1947. augusztus 1.

Orosháza, 1952-1954.

Békéssámszon – plébános, 1954-1958.

Hunya – plébános 1958-1990.

Nyugdíjazása után Orosházára költözött, ahol 2005-ben halt meg, és Hunyán temették.





HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Bemutató földrajz óra

2022 december 7-én Lakatos Tibor földrajz-testnevelés szakos kolléga földrajz tantárgyból tartott bemutató tanítást osztályában, a 7.b-ben. Az óra témája: Magyarország mezőgazdasága és élelmiszeripara. A gyerekek figyelmesen hallgatták osztályfőnöküket, fegyelmezettek voltak. A tanítási órát meglátogatta az igazgatónő, igazgatóhelyettes asszony, valamint több kolléga is kíváncsi volt a földrajz órára.

„Jöj el, szép karácsony!”

A felsős irodalmi színpad és az alsós - felsős énekkar szép karácsonyi műsort varázsolt az iskola tanárainak és diákjainak az utolsó tanítási napon. Felkészítők: Hunya Jolán tanárnő, Tóthné Kele Ágnes és Schwalm Gyula.

Előtte azonban az igazgatónő: Ágostonné Farkas Mária köszöntőjét hallgatta meg az ünnepváró közönség.



többnyire karácsonyi dekorációt vagy karácsonyi ajándékot készítettek, ahogy a fényképeken is látható. Köszönjük!

Rendhagyó irodalom óra

Iskolánkban 2022 december 8-án a legnagyobb diákok a Hősök úti épületében a Petőfi átiratok dalokban című rendhagyó irodalom órán vettek részt a Petőfi-émlékév alkalmából.

Legnagyobb költőnk verseit hozta közelebb előadásában Petrovics Panka és Honti Imre Olivér, akik énekeltek, verset mondtak és különböző hangszereken játszottak. A Petőfi-versek átiratai érdekesek, újszerűek voltak. A gyerekek figyelmesen hallgatták a fiatal zenészeket. Nagyszerű lehetőség, hogy a megszokott óra helyett modernebb, izgalmasabb irodalommal ismerkedtek tanulóink.



Karácsonyi kézműves délután

A Gyomaendrődi Német Nemzetiségi Önkormányzat anyagi támogatásának köszönhetően az idei évben is részt vehettek iskolánk tanulói karácsonyi kézműves foglalkozásokon. Az osztályok



Az iskolai zaklatás és az online világ veszélyei

Petruska László rendőr százados 2022. december 15-én ismét iskolánkba látogatott, és a felső tagozatos diákoknak tartott előadást erről a témáról. Először a bűnmegelőzés fontosságáról beszélt, s felhívta a tanulók figyelmét, hogy a szabálykövető magatartást már ebben az életkorban el kell sajátítani. Majd az iskolai zaklatás fogalmát tudatosította a gyerekekkel különböző példák bemutatásával. Már az is zaklatásnak számít, ha szóban megsérti társa méltóságát valaki. Ha ez a cselekmény tudatos, bántó és ismétlődő, akkor már zaklatásnak minősül, s büntető eljárás indulhat az elkövető ellen.

Mit tehetünk ennek elkerülése érdekében?

- Ha valamilyen módon - szóban vagy fizikailag - bántanak, feltétlenül kérj segítséget egy felnőttől! Ne válj áldozattá!
- Ha látod, hogy valamelyik társadat sérelem éri, állj mellé, ne engedj, hogy zaklassák! Ha a bántalmazott védelmére kelünk, csírájában elfojthatjuk ezt!

Az online világban is érhet bántalmazás, ezért soha ne add meg személyes adataidat! Ha egy internetes felületen keresztül zaklatnak, ilyen esetben is feltétlenül kérj segítséget.

Reméljük, hogy ez az előadás még jobban felhívta a gyermekek figyelmét arra, hogy egy-egy meggondolatlanul kimondott sértő szó is nagyon megbánthatja a társakat. Figyeljünk mondatainkra, szeretettel közeledjünk mindenki felé!

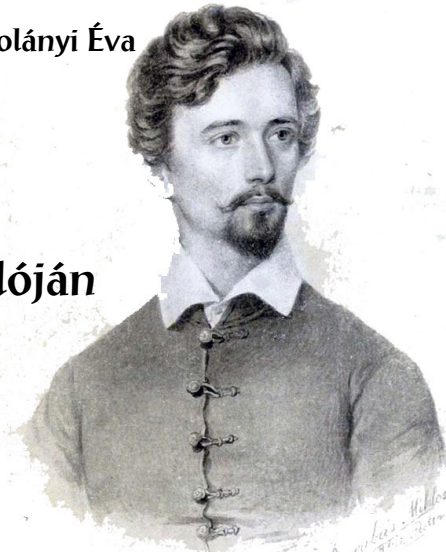


Fordalmi oldal



Rovatvezető: Polányi Éva

Petőfi Sándor versei születésének 200. évfordulóján



ISTEN CSODÁJA

(Szalkszentmárton, 1846. január)

Ameddig a történet csillaga
Röpíti a multakba sugarát:
A szem saját kezünkben mindenütt
Saját szívünkre célzó gyilkot lát,
S ez öngyilkos kéz hányszor szálla ránk!...
Isten csodája, hogy még áll hazánk.

Igy hordozunk sok százados sebet,
Keblünk soha be nem gyógyúlhatott;
Mérget kellett mindenkor innia,
Ki sebeinkre önte balzsamot.
Valami roszt szellemtől származánk!
Isten csodája, hogy még áll hazánk.

S míg egymást martuk szennyes koncokért,
Mint a szeméten a silány ebek,
Azt vettük észre csak, hogy ezalatt
Az oroszlanok itt termettenek;
Jött a tatár, jött a török reánk.
Isten csodája, hogy még áll hazánk.

Ott foly Sajó... oly görbén kanyarog,
Mint ember, aki görcsben haldokol;
Ott haldokoltunk, vérünk ott szívá
Az óriási nadály, a mogul,
S holttesteinket fölfalá a láng!
Isten csodája, hogy még áll hazánk.

S ott van Mohács... ott nyomta a királyt
Sárkoporsóba páncéla s lova,
S készült számunkra a ledölt király
Kardjából a rettentő zabola,
Melytől még most is ég és vérzik szánk!...
Isten csodája, hogy még áll hazánk.

Mi lesz belőlünk?... ezt én kérdezem,
De mily kevesen gondolnak velem.
Oh nemzetem, magyar nép! életedet
Mindent csak a jó sorsra bízod-e?
Ne csak istenben bizzunk, mint bizánk;
Emberségünkben álljon fenn hazánk!

EURÓPA CSENDES, ÚJRA CSENDES...

(Debrecen, 1849. január)

Európa csendes, újra csendes,
Elzúgtak forradalmi...
Szégyen reá! lecsendesült és
Szabadságát nem vívta ki.

Magára hagyták, egy magára
A gyáva népek a magyart;
Lánc csörg minden kézen, csupán a
Magyar kezében cseng a kard.

De hát kétségbe kell-e esnünk,
Hát búsuljunk-e e miatt!
Ellenkezőleg, oh hon, inkább
Ez légyen, ami lelket ad.

Emelje ez föl lelkeinket,
Hogy mi vagyunk a lámpafény,
Mely amidőn a többi alszik,
Ég a sötétség éjjelén.

Ha a mi fényünk nem lobogna
A végzetlen éjen át,
Azt gondolhatnák fönn az égből,
Hogy elenyészett a világ.

Tekints reánk, tekints, szabadság,
Ismerd meg mostan népedet:
Midőn más könnyet sem mer adni,
Mi vérrel áldozunk neked.

Vagy kell-e még több, hogy áldásod
Ne érdemtelen szálljon ránk?
E hűtlen korban mi utósó
Egyetlen híveid valánk!

A MAGYAR NEMZET

(Pest, 1845. január)

Oh ne mondjátok nekem, hogy
Hajnallik hazánk felett!
Látom én: az ő számára
Szó a sors szemfődelet.
S kérni istent nem merem, hogy
Nemzetem gyógyítsa fel,
Mert e nemzet, elhigyétek,
Életet nem érdemel.

Figyelemmel átforgattam
A történet lapjait,
S fontolóra vette lelkem,
Amit e hon végbevitt.
S mit találtam ott fölírva
Századok bötűivel!
Azt találtam, hogy e nemzet
Életet nem érdemel.

Jóra termett nép honában
Egy a szív, az akarat,
A közérdek mellett minden
Különérdek elmarad.
Itten oltárt minden ember
Ön bálványáért emel -
És az ilyen önző nemzet
Életet nem érdemel.

Voltak egyesek közöttünk!
Tiszta, hű, nagy szellemek,
Aki mindent, amit tettek,
A hazáért tettek.
Hány volt köztök, kiket a hon,
Maga a hon veszte el!
És az ily hálátlan nemzet
Életet nem érdemel.

Más hazában híven őrzik
Mindazt, ami nemzeti,
Ősi kincsét a magyar nép
Megveti és elveti,
A magyar magyarnak lenni
Elfeled vagy szégyenel -
És az ily elkorcsult nemzet
Életet nem érdemel...

Oh de mért elősorolnom
E szegény hon vétkeit!
Lesz-e sors, oh lesz-e isten,
Aki minket megsegít!
A nagy isten szent kegyéből
Jó-e megváltási jel!
Lesz-e még e nemzet olyan,
Hogy halált nem érdemel!

Kép:

Barabás Miklós: Petőfi Sándor
DKA-007919 (Digitális Képtár)

A TÉLI ESTÉK

(Pest, 1848. január)

Hova lett a tarka szivárvány az égről?
Hova lett a tarka virág a mezőkről?
Hol van a patakzaj, hol van a madárdal,
S minden éke, kincse a tavasznak s nyárnak!
Odavan mind! csak az emlékezet által
Idéztetnek föl, mint halvány síri árnyak.
Egyebet nem látni hónál és fellegnél,
Koldussá lett a föld, kirabolta a tél.

Olyan a föld, mint egy vén koldús, valóban,
Vállain feje, de foltos takaró van,
Jéggel van foltozva, itt-ott rongyos is még,
Sok helyen kilátszik mezítelen teste,
Ugy áll a hidegben s didereg... az inség
Vastagon van bágyadt alakjára festve.
Mit csinálna kinn az ember ilyen tájban?
Mostan ott benn szép az élet a szobában.

Áldja istenét, kit istene megáldott,
Adván néki meleg hajlékot s családot.
Milyen boldogság most a jó meleg szoba,
S meleg szobában a barátságos család!
Most minden kis kunyhó egy tündérpalota,
Ha van honnan rakni a kandallóra fát,
S mindenik jó szó, mely máskor csak a légbe
Röpül tán, most beszáll a szív közepébe.

Legkivált az esték ilyenkor mi szépek!
El sem hinnétek tán, ha nem ismernétek.
A családfő ott fenn ül a nagy asztalnál
Bizalmas beszédben szomszéddal s komával,
Szájokban a pipa, előttök palack áll
Megtelve a pince legrégebb borával,
A palack fenekét nem lelik, akárhogy
Iparkodnak... újra megtelik, ha már fogy.

Kínálgatja őket a jó háziasszony,
Ne félj, hogy tisztjéből valamit mulasszon,
Hej mert ő nagyon jól tudja, mit miképp kell,
A kötelességét ő jól megtanulta,
Nem bánik könnyen a ház becsületével,
Nem is foghatják rá, hogy fősvény vagy lusta.
Ott sűrűg, ott forog, s mondja minduntalan:
„Tessék, szomszéd uram, tessék, komám uram!”

Azok megköszönik, s egyet hörpentenek,
S ha kiég pipájok, újra rátöltnek,
És mint a pipafüst csavarog a légben,
Akkép csavarognak szanaszét elméik,
És ami már régen elmúlt, nagyon régen,
Összeszedgetik, sorra elregélik.
Akitől nincs messze az élet határa,
Nem előre szeret nézni, hanem hátra.

A kis asztal mellett egy ifjú s egy lányka,
Fiatal pár, nem is a mult időt hányja.
Mit is törődnének a multtal? az élet
Előttök vagyon még, nem a hátok megett,
Lelkők a jövőendő látkörébe tévedt,
Merengve nézik a rózsafelhős eget.
Lopva mosolyognak, nem sok hangot adnak,
Tudja a jóisten mégis jól mulatnak.

Amott hátul pedig a kemence körül
Az apró-cseprőség zúgva-zsibongva ül,
Egy egész kis halom kisebb-nagyobb gyermek
Kártyából tornyokat csinál... épít, rombol...
Űzi pillangóit a boldog jelennek,
Tennapot felejtett, holnapra nem gondol. -
Lám, ki hinné, mennyi fér el egy kis helyen:
Itt van egy szobában mult, jövő és jelen!

Holnap kenyérsütés napja lesz, szital a
Szolgáló s dalolgat, behallik nótája.
Csikorog a kútgém ott kinn az udvaron,
Lovait itatj' a kocsis éjszakára.
Húzzák a cigányok valami víg toron,
Távolról hangzik a bögő mormogása.
S e különféle zaj ott benn a szobába'
Összefoly egy csendes lágy harmóniába.

Esik a hó, mégis fekete az útca,
Nagy vastag sötétség egészen behúzta.
Járó-keelő ember nem is igen akad,
Egy-egy látogató megy csak hazafelé,
Lámpája megvillan az ablakok alatt,
S fényét a sötétség hirtelen elnyelé,
Eltűnik a lámpa, a bennlevők pedig
Buzgón találgtatják: vajon ki ment el itt?

SZABADSÁG, SZERELEM!

(Pest, 1847. január 1.)

Szabadság, szerelem!
E kettő kell nekem.
Szerelmemért föláldozom
Az életet,
Szabadságért föláldozom
Szerelmemet.

ÚJÉV NAPJÁN, 1849

(Debrecen, 1849. január 1.)

Megérte ezt az évet is,
Megérte a magyar haza:
A vészes égen elborult,
De nem esett le csillaga.
Meg van vagdalva, vérzik a kezünk.
De azért még elbírja fegyverünk,
S amerre vág,
Ott hagyja fájó vérnyomát.

Ott hagyja fájó vérnyomát,
Haramja csorda, képeden!
Hogy majd az ítéletnapon
E bélyeg vádolód legyen,
Vádolód az isten színe előtt,
És gyujtsa rettentő haragra őt,
Te ellened,
Ki ránk veszett fogad fenéd!

De mit az ítélet nekünk?
Ha lesz is az, sokára lesz!
És ami több, és ami fő:
Az isten könyörületes.
Még majd kegyelmet adna nékik ő...
Ne várakozzunk, e vérengező
Kutyák felett
Tartsunk magunk ítéletet!

Tartsunk oly véritéletet,
Hogy elborzadjon a világ;
Majd addig szórjuk rájuk a
Szörnyű halálos nyavalyát,
Amíg hirmondónak marad csak egy,
Ki majd otthon reszketve mondja meg,
Hogy jaj neki,
Ki a magyart nem tiszteli!

Nekünk most az isten kevés,
Mert ő nem eléggé kemény;
Hozzad imádkozom, pokol,
Az új esztendő reggelén:
„Öntsd szíveinkbe minden dühödöt,
Hogy ne ismerjünk könyörületet,
Míg e gazok
Közül a földön egy mozog!”



A Rózsahegyi Iskola hírei

Karácsony Zánkán

Igazi ünnepi hangulatban telt az a háromszor három nap, amit iskolánk 180 negyedik osztályos és felső tagozatos tanulója és 18 pedagógusa tölthetett el a zánkai Erzsébet-táborban novemberben és decemberben. A tábor közösségi terei karácsonyi díszbe öltözve vártak bennünket, és a színes programok között is találtunk kedvünkre valót: megnéztük a Fővárosi Nagycirkusz izgalmas előadását, lézerharcban vehettünk részt, meghallgattuk egy budapesti bábszínház betlehemes összeállítását és Oláh Gergő, illetve Kocsis Tibor karácsonyi koncertjét. A kulturális programok mellett részt vettünk sportprogramokon is: korcsolyáztunk a műjégpályán, el-



gyalogoltunk a téli Balatonhoz, és beneveztünk egy sportvetélkedőre, ahol iskolánk a népes mezőnyben I., II., két III. és egy V. helyezést ért el a különböző turnusokban. A szervezők karácsonyi ajándékokkal is megleptek bennünket: mézeskalácsot, linzert és édességsomagot kapott minden táborozó.

A póruljárt krampusz

A Mikulás ajándékaiként a Bibuczi Gyermekszínház látogatott el iskolánkba. A gyerekek „A póruljárt krampusz” című zenés mesejátékot tekinthették meg. A tanulságos és humoros produkcióból megtudhatták, hogyan járt pórul a krampusz, aki a történet elején Mikulásnak adta ki magát, de sokfajta bonyodalom után lelepleződött, és elnyerte méltó büntetését. A gyerekek jól szórakoztak és sokat nevettek az előadáson.

Köszönjük a Gyulai Tankerületi Központnak a szervezést.



Újra az Öveges-laborban

December elején iskolánk 8. évfolyamos tanulóit látogatták meg a szarvasi Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Öveges-laborjában. A diákok a gimnázium tanárai által vezetett fizika és biológia órákon vehettek részt. A modern eszközökkel felszerelt laborban fizikai kísérleteket figyelhettek meg, és megismerkedtek a mikroszkóp használatával is. Köszönjük a lehetőséget.



Hagymácska a Jókaiiban

December 14-én volt az első bérletes előadása a harmadik évfolyamnak. Kiegészülve néhány másodikos kispajtással, kíváncsian indultunk útnak Békéscsabára, a Jókai Színházba. Kocsák Tibor-Boszó József: Hagymácska című zenés mesejátékát néztük meg. Előzetes feladatként rajzolniuk kellett a gyerekeknek, hogyan képzelik el Hagymácskát, Hagymapót, Tormagasságost és a többi szereplőt. Gyönyörű díszlettel és jelmezekkel tárult elélnk a mesevilág, amiben még Uborkatonák, Meggyikrek és Paradicsó úrnő is szerepeltek. Nagyon jól éreztük magunkat, várjuk a következő előadást!



A tea világnapja

A tea világnapján (december 15-én) bögre kiállítás nyílt az iskolánkban. A gyerekek a kedvenc bögréjüket hozták be erre az alkalomra. A tea történetét megismerve játékos kvízt tölthettek ki a tanulók, így közelebb kerülhettek a japán és angol teázási szokásokhoz.



Válts egy csokit mosolyra!

A hetedik évfolyam tanulói meghirdették iskolánkban az Ágota Alapítvány és a Szeged-Csanád Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató közös, jótékonyági gyűjtését „Válts egy csokit mosolyra!” címmel. Olyan gyerekeknek szerettünk volna segíteni, akik szülők, család nélkül maradtak. A rózsahegyis szülők és gyerekek, valamint a Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete 70 cipősdoboz és több mint 10 nagy kartondoboz adományt: édességet, könyvet, játékot gyűjtött a rászorulóknak. Köszönjük az adományokat a támogatóknak!



Advent

Hagyományaink szerint idén is megrendeztük a három hetet meghaladó adventi projektet. Péntek reggelénként minden héten meggyújtottunk egy-egy gyertyát az iskola koszorúján. A gyertyagyűjtásokra a hetedik osztályosok karácsonyi hangulatot idéző verses, dalos műsorral készültek. Az adventi időszakban színes programokkal vártuk a gyerekeket: megrendeztük a karácsonyi vásárt, december 6-án minden osztályt meglátogatott a Mikulás, a következő héten ünnepi kvízzjátékon vehettek részt a diákok, az utolsó napon pedig karácsonyi ünnepséget tartottunk, melyen meghívott vendégeink mellett az iskola minden tanulója és dolgozója részt vett.



További képek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiskola.hu/>

Fényképalbum

Endrőd 290 éves



Régi mesterek



Egészségről-betegségről

Fekete áfonya (Vaccinium myrtillus)

Az áfonya a hangafélék családjába tartozó nemzetség. A nemzetségbe mintegy 450 faj tartozik, többségük Észak-Európában őshonos, de vannak Havaiion és Madagaszkáron élő, trópusi fajok is. Az északi féltekén vadon termő fekete áfonya bogyós termése kellemes, zamatos ízű, számtalan gyógyhatással rendelkezik.

A fekete áfonya 100 grammja 27 kalóriát tartalmaz, található benne szénhidrátok, növényi rostok, fehérjék és kevés növényi olaj. A termés gazdag A-, B1-, B3-, B5-, C-és D-vitaminban, kiemelkedő a vas-, mangán-, cink- és a foszfor tartalma. A fekete áfonya kékes-pirosas színét az antocianinok, procianinok, flavonok és származékaik adják.

A fekete áfonya magas antioxidáns tartalma miatt gyulladáscsökkentő hatású, fogyasztása kedvező hatású lehet akut és krónikus bélgyulladások, pl. gyomorfekély, ételmérgezés kialakulásakor. Svéd kutatások szerint a fekete áfonya rendszeres fogyasztása mérsékelheti a fogínygyulladás tüneteit és előnyös hatása lehet ízületi gyulladás kialakulásakor.

A termés magas antocianin tartalma miatt keringésjavító tulajdonságú; a fekete áfonya fogyasztása javítja a szem kapilláris keringését és védi a retina sejtjeit az oxidatív stressztől, a napsugárzás okozta káros hatásoktól. Az áfonya rendszeres bevitele csökkenti a szürkehályog kialakulásának valószínűségét, a meglévő betegség progresszióját lassítja, sőt javasolható lehet a rendszeres fogyasztás zöldhályog és időskori macula degeneráció kiegészítő kezelésében is.

Az áfonya bevétel hatására bőrünk fiatalosabbá, szebbé válhat, a faggyúmirigyek működésére gyakorolt kedvező hatás miatt csökkenhet a haj zsírosodása és a bőrön lévő pattanások visszahúzódhatnak.

A fekete áfonya magas flavonoid tartalma miatt csökkenti vagy lassítja az érelmeszesedés tüneteit, csökkenti a koleszterin- és triglicerid szintet, vérnyomás csökkentő tulajdonságú lehet.

A termés fogyasztásának hatására a megpattant hajszálerek



Fekete áfonya, málna, eper

elhalványulhatnak, a fekete áfonya bevétel kedvező lehet visszértbetegség kezelésében is.

A termés hatóanyagai véralvadást gátló hatásúak, így az áfonya fogyasztás védi az érrendszert a rögösödés kialakulásától.

A fekete áfonya flavonoidjai serkentik a gyomornyalva termelését, így védelmet nyújtanak a gyomorfekély kialakulásától.

Állatkísérletek szerint a fekete áfonya rendszeres fogyasztása véd a vastagbél daganatok kialakulásától. Tokiói kutatók rámutattak arra, hogy a termés antocianin tartalma gátolja a leukémia kialakulásáért felelős HL60 humán sejtek növekedését. Általánosságban véve elmondható, hogy a fekete áfonya fogyasztás magas antioxidáns tartalma miatt kedvező hatású lehet daganatos betegségek megelőzésében.

A fekete áfonya 100 grammja 44 mg C-vitamint tartalmaz, majdnem annyit, mint a citrusfélék termése. Az áfonya bevétel javasolt lehet influenza, más légúti betegségek és húgyúti fertőzések kialakulásakor is.

A fekete áfonya fogyasztás magas pektin tartalma miatt ajánlott lehet székrekedés idején és magas vastartalma miatt kedvező hatású lehet vashiányos vérszegénység kialakulásakor.

A fekete áfonya magas antioxidáns tartalma miatt védi az idegsejteket az oxidatív stressztől és javítja a neuronok közötti kommunikációt. A termés fogyasztás javasolható Alzheimer és Parkinson kór fennállásakor is, az antioxidánsok neuroprotektív hatása miatt.

A fekete áfonya antocianin tartalma vércukor csökkentő és kiegyenlítő tulajdonságú, mert hatására a hasnyálmirigy inzulin termelése egyenletesebbé válik és a sejtek inzulin érzékenysége nő.

A fekete áfonya termésének érési ideje a júliusi-augusztusi hónapokra esik.

Forrás:

<https://www.gyogynoveny-volgy.com/meregtelenito-gyogynovenyek/fekete-afonya>



Áfonya-almás muffin

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -



Ezzel a Fekete István írással kívánok: Békés, boldog és Istentől áldott újesztendőt!

Várfi András

Fekete István: Január

Más ilyenkor a hajnal, a nappal, az est és az éjszaka. Nehezen jön fel a nap. Álmosan. Hunyorog az éghatáron – talán ásit is –, és megkezdí útját bágyadtan, álmosan, közönyösen, mintha robotba járna. Talán ha rábíznák: felénk se nézne, mert – és ebben igaza van – mit nézzen rajtunk? Mi van itt látnivaló?

Olyan a föld itt errefelénk, mint az üres kert, melyben nincs más, csak káposztatorzsa, erőszakos kórószár és ijedt ribizlibokor, mely vessző karjaival úgy suttogtat a szélben, mintha sohase dongtak volna körülötte méhek, és aljukban sose kéklött volna ibolya.

Unatkozik hát az öreg nap, és valósággal ácsorog. Dél felé egy-két melegebb pillantást vet a bokrok alatt kapargáló foglyokra, barázdába lapult nyulacskára, de aztán csak elfordul nyugat felé, és párás lesz egyszerre a patakok völgye, hol vadkacsák bukdácsolnak, Isten tudja, mire halászva a jeges vízben, melyben még a homokszemet is meg lehet olvasni.

Délután egyszerre megváltozik napuram magatartása. Mint ha valami sürgős dolog jutott volna eszébe: nekiindul a nyugati égnek. Egy kis fényt ken a kószáló felhőkre, hogy világítsanak, ha éppen kedvük tartja, aztán alámerül, vörös képével kajánul vigyorogva, mintha azt mondaná a holdnak, mely ekkor tűnik fel gyatra lámpájával:

- Szórákózzék, kolléga úr! Magának úgyis nagy ambíciói vannak.

De ekkor már este van. Didergő, téli este, melyben fázik az egész téli világ. Fáznak az erdők, a mezők, a vadak, a patak, az utak, és fázik Kalányos Jóska is, kétágú, nadrághoz címzett ruhadarabjában, mert most trappol éppen hazafelé az öreg fejszével, melynek egészségügyi sétája mára véget ért. Úgy Jóska, mint az öreg szerszám jó színben vannak, és cigánybőr ide, cigánybőr oda, Jóska orra olyan pirókot fogott, hogy majd elrepül.

Fázik a hold, hunyorognak a csillagok, és valószínű, hadonásznak fényes karjaikkal, csak hát azt nem lehet innét alulról látni.

Fáznak a verebek a szalmakazlak oldalában, zsúptetők zugaiban és csendes szénapajtákban, melyeknek résein beszívárog a holdsugár, és megvonalazza a jószagú szénát, mely zizegve suttog ilyenkor, és millió karjával magához szorítja a meleget, melyet még a nyár ragyogásában tett el inséges napokra.

A szénában hát – meleg van. Szívesen elbújnak itt didergő sármányok és bohém mezei verebek, de jól tudják, hogy a szénában nem csak meleg lakik, hanem a halál is, a surranó halál: a Görény család.

Tavaly ugyan még csak ketten voltak, de az öreg pajtát nem zavarta senki, s így a családalapításnak nem volt semmi akadálya.

Haj! Szép idők voltak ezek!

Későn jött a tavasz, és még jégcsapok lógtak az ereszről, amikor a görényszerelem már javában virágzott. Amikor pedig mindenféle bolond virágillatok kószáltak az éjszakában, megszülettek a csemeték. Hárman. A mama és az erőteljes újszülöttek a körülményekhez képest – jól érezték magukat... Az újságok ugyan nem írtak erről, sőt még a pajta tulajdonosa sem tudott rólok, mert ha tudott volna, bizonyára széthányta a görénytanját. A boldog szülők azonban úsztak a boldogságban és a vér-

ben. A fiatalok pedig nőttek erősen.

Közben a pajtába újra szénát hordtak, és a maradék régít nem bántották. A nagy jövés-menés megijesztette a görényfamíliát, de amikor a takarószéna vastagodott felettük, érezték, hogy a veszedelem elmúlt. Ekkor már a fiak is mozogtak a fészkek körül. Ősi, várkereső ösztönök lobogtak bennük, és szemükben zöldesen csillogott a halál mécsé.

A pajta zugaiban megremegettek a fészkek, amikor zizegni kezdett a széna, és fekete árnyak kígyóztak, szaglálódva az éjszakában.

A fészkek ugyan magasan voltak, hova nehezen jutott fel a görény, de a gyilkos vágyak ott cikáztak a levegőben, és a kismadarak ezt megérezték.

- Ne üljetek a fészkek szélére – csipogott alkony felé a bölcs öreg veréb –, mert ha kiestek, elpusztultok, mi pedig szomorúak leszünk...

A kis sárga torkú verébfia ilyenkor komolyan pislogtak, és úgy tettek, mintha apjukat megértették volna.

Egy éjjel aztán megtörtént a baj. A fiak addig fészkelődtek, míg a legkisebbet kiszorították a fészkekből. A kis veréb ijedten kapta szét szárnyait – mint a nagyoktól látta –, de nem fogták azok a levegőt, és lekarikázott a szénára.

A fészkekben szomorú csend lett, de lent a görénytanyán éberen figyelt fel az egyik görénycsemete. A szülők zsákmány után jártak, a testvérek lustán pihentek; csak ez az egy hallotta meg a puha ütődést, amint a kis veréb leesett a szénára.

A kis görény kiosont, és szeme kegyetlenül tapadt a veréb homályos alakjára. Alig zizzent a széna, és a halk cippanás, melyet a kis veréb búcsúzóul küldött a fészkekbe, csak annyi volt, amikor egy tű eltörök.

Csend lett, és a fiatal görény inyén szétfutott a vér. Aztán csak tollak maradtak a szénán.

Hajnaltájon, amikor az öregek hazajöttek, megtalálták a szét-szórt tollakat.

- Idegen járt itt? – szaglálódott a nőtény, és letette a tojást, amelyet fiainak hozott.

- Még csak az kellene! – sziszegett a hím, körülszaglászta a tollakat, és vidáman elhúzta a száját.

- Valamelyik gyerek volt. Hja, eljár az idő!...

És ettől kezdve a fiak is szabadon vadászhattak. Először csak szülői felügyelet alatt, később egyedül is, de akkor már kemény, őszi hujjogásokkal járt a szél.

- Ismerjétek meg a réseket, melyeken át szabad csúszni. Ismerjétek meg a zsákmányt, melyhez nem szabad nyúlni, mert az ember foga van benne, és összemorzsol benneteket. Tartások be az utat, melyen egyszer jártatok, és mindig azon térjétek vissza – oktatták a fiakat. – Ha nem ismertek valamit, ne nyúljatok hozzá, mert az mind az ember karma, ki nappal is dobog körülötünk otromba két lábával, és olyan hangja van, mint a kutyának, aki éjjel teletármázza a sötétséget.

A fiak hát félték az embertől, megtartották a régi utakat, megismerték a kerítések réseit, hasadásait, és vámszedői lettek az egész falunak.

Nyitva felejtett tyúkök, kint hagyott csirke, földön háló madár, kósza tyúkok elpotyogtatott tojásai, mind dézsmára kerültek, és az emberek reggel oldalba rúgták a kutyát, mely nem örködött eléggé, és káromkodva mondták.

- Tenni kellene valamit!

Ilyenkor azonban a görénycsalád édesen aludt, és mit sem tudott az emberek bosszútervéről.

...Akkor is csak úgy jött az éjszaka, mint máskor. A hold még nem kelt fel, a kutyák az utcán marakodtak, és a szérúk fölött lecsapódott a kihűlt füst, amikor a görények zsákmány után indultak.

- Először a szemetek járjon, és csak azután a fogatok – inteték az öregek a fiatalokat, és elsurrantak külön utakon.

Utánuk elosont a legerősebb fiú, ki a kisverebet megölte. Ez volt a legbátrabb. Gyors volt és okos, mint az öregek. Először tojás után nézett. Ez volt a csemegéje, és az egyik udvarban valami rendetlen tyúk majdnem naponta elhagyott egy-egy tojást. Ma is. Ott fehérlett egy tojás a kerítés hasadéka előtt, és már boldogan közeledett feléje, amikor valami nyers szimat vágott az orrába. A hideg vas és az ember összekeveredett szaga. Megtorpant. Hallgatózott. Semmi gyanús zöreje, csak ez a gyanús szag... ez a szag, és a tojás ingerlően világított. Körüljárta... A tojás körül falevelek heverték, és azok közül puhán, ingerlően nevetet a tojás. Kívül kemény és fehér, de belül lágy, édes... Nem. Nem lehet baj. Az ember fogát nem látta sehol, és már a szaga is elmosódott. Lába alig érte a földet, odahajolt, és amikor megérintette a tojást, egyszerre vége lett körülötte mindennek.

A csapda két karja összevágódott, és a kis görény lábai megvonaglottak, mintha futni akarna. Hang már nem jött ki a torkán. Így találták meg reggel, és az ember mérgesen nevetett:

- Likra jöttél, kutya? – és a csapdát újra felállította.

A testvérek erről mit sem tudtak, és külön-külön, más utakon rontották az éjszakát.

Az egyik egy patkányt fogott a vízparton, és jóllakott vérével. A patkány éppen átutazóban volt a szomszéd malomba, honnét olyan híreket hoztak, hogy ott igazán élet ám a patkányélet! Kalandkereső fiatal patkány volt, hát leugrott a nagy kerékről, és vitette magát a vízzel, mely éppen arra sietett. A malom azonban elég messze volt, és a patkány kiúszott egy helyen a partra, hogy szőréből kirázza a vizet. Itt érte a veszedelem. Javában prűskölt, és olyan könnyelműen viselkedett, mintha csak patkányok lennének a világon, amikor a görény megrohanta.

A patkány azonban nem volt gyáva legény – hiszen kalandkeresni indult a világba –, és gondolkodás nélkül bele-mart a görény lábába, de ez már nem segített. Tarkójában összecukódtak az ellenség fogai, és érezte, hogy foggy, fogyogat belőle az élet. Nyekergett még egy kicsit, azután kinyúlt, és soha el nem érte a malmot, a patkányalmok öreg, elhagyott malmát.

A görény aztán otthagya áldozatát, melyben még mutatóban sem hagyott egy csepp vért sem, és hazafelé indult.

Az egyik udvarban meleg, élő illat csapott az orrába. Jól volt lakva, alig szuszogott, de erre a szagra újból fellobbantak benne a vérengző vágyak. „Legalább megölöm” – gondolta, és lelapult, mert már észrevette a csirkét, mely egy ládában üldögélt. A csirke beteg volt, a láda pedig csapda.

- Úgyis megdöglik – mondta este gazdája –, hátha rámege a görény – és belekötözte a csapdába.

A csirke ijedten pislogott, a görény pedig kéjesen harapott a nyakába, amikor tompa puffanással lecsapódott a láda oldala. A görény forogva kereste a menekülés útját – keserű lett egyszerre a csirkevér –, bent pedig azt mondta az asszony az urának:

- Hallja? A csapda...

Az embernek nem volt kedve kimenni.

- Ha fogott valamit, benne lesz reggel is...

- Hátha kirágja? – piszkálta az asszony.

- Nem rágja!

- De kirágja!

Az embert mintha úgy dobták volna ki az ágyból.

- Hát akkor kirágja! A csillagok szakadjanak arra a csapdára..., hanem ha álmodtál, Rozi, olyat mondok, hogy a főcskék is kikötöznek az eresz alól... – és elballagott a csapda felé.

Már messziről megütötte az ijedt görényszag, és egyszerre

elpárolgott mérge.

Fölemelte a csapdát, és bevitte a konyhába. Az asszony lámpát gyújtott, és az orrát fintorgatta:

- Hú, de büdös!

- Nem baj az, Rozi! Azér a pénzér szagúhat az embör... Mert ebben görény van... Hidd be a Sajót!

Sajó – mint ítéletvégrehajtó közeg – farkcsóvalva ugrott be, és dühösen szaglászta a ládát. Az ember kinyitotta a ládát, és Sajó – ide büdösség, oda büdösség – úgy elkapta a görényt, mint a fecske a legyet.

Másnap pedig a görény bőre már fent száradt a padláson. Harmadnap pedig Boros Jóska szép pénzt kapott a bőrért, melynek csak felét vallotta be a feleségének.

A harmadik csemetének sem volt szerencséje ezen az éjszakán. Egy tyúkölba surrant be, és jóllakott ugyan a legszebb kakas vérével, de a tyúkölban kacsák is voltak, s akkora lármát csaptak, hogy felébredt a ház.

A bejáró nyílást eltorlaszolták, és amikor bevilágítottak a tyúkölba, ott pislogott a görény az egyik sarokban. No, nem so-kaig pislogott.

Egy hosszú bot suhogott a levegőben, és a görény puha teste összerándult és kinyúlt; békés lett, mintha sose surrant volna, mint a kígyó, a homályos éjszakában.

Reggel felé a nőstény görény hiába várta fiait.

- Majd megjönnek! – pislogott ura, ám ezt maga sem hitte, és ijedt ürességet érzett maga körül. Keveset aludtak, és a nőstény orra szimatolva járt még álmban is. Másnap éjjel csak a fiakat keresték, és megtalálták a csapdákat. Érzett még rajtuk a fészek szaga, mely kihűlt mér a fiak apró szőrszálain.

Nincs mit keresni...

Egy kutya ballagott szimatolva feléjük, és a két görényszét-ugrott a sötétben, mint az árnyék. A kutya mérgesen ugatott utánuk még egy darabig, de a két görény már ekkor a patakparton hallgatózott. A veszély elmúlt, de a fiak hiányoztak, és a nőstény titkon még hallgatózott: nem surrannak-e ismerős lábak az éjszakában. De csend volt. A patak csobbant néha, csakhogy mondjon valamit.

Valahol kukorékolt egy kakas, és a him elcsúszott abba az irányba. A nőstény egyedül maradt. Éhes volt. A fiakat kereső ösztön vérekeső vággyá vált, és nem tudta, mit keres: fiait-e vagy az ételmezt, amely kellett, hogy új fiak születhessenek.

A kocsmaudvaron egy kacsza tolla fehérlett. A kacsát kinn felejtették, és most bizalmatlanul pislog a sötétben. Hát erre van is oka. Azt sem tudja mondani: „Sáp”, és már elsötétült előtte a világ. Szárnyai ijedten sóprik a levegőt, aztán csak remeg, és a görény szürcsöli a vért. Nem törődik most már semmivel. Elfeledte már fiait, elfeledett már mindent, csak az önmagáért való élet és a gyilkolás vágya lobog benne. Pedig a kocsmában mérgesen dörmög a böggő, vijjog a klarinét, és dobog a föld, mert ugyancsak táncol Bors Jóska. Mulat a pénzen, amit a kis görény bőréből félretett.



METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!



GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK



Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

BELA FERENCNÉ HEGEDŰS IRÉN volt gyomaendrői lakos, 92 éves korában megtért Teremtőjéhez.

KELEMEN JÁNOSNÉ KOVÁCS MARGIT volt gyomaendrői lakos, 92 éves korában az Égi Hazába költözött.

TÍMÁR IMRÉNÉ HEGEDŰS PIROSKA IRMA volt gyomaendrői lakos, 82 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.

TÍMÁR IRÉN volt gyomaendrői lakos, életének 96. évében megtért Égi Urához.

VASZKÓ BÉLÁNÉ FARKASINSZKI MARGIT volt gyomaendrői lakos, 81 évesen hazatért Teremtőjéhez.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.



Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

**Egész életünknek
annyi az értéke,
amennyi benne a szeretet.**



AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Téli ajánlataim:

- növényvédőszer (Nevikén, Agrokén), gombaölőszerek
- rovarölők, atkaölők (Karate, Zeon, Mospilan, Sherpa, stb.)
- műtrágyák, növénytápok, virágcserépek, virágládák
- kertmagok, bio burgonyák, dughagymák, Hermes-GBBR
- virághagymák, kardvirágok, dália, rózsatövek
- takarófoliák, fénystabilfoliák, geotextiliák, agroszövetek
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- kéziszerszámok, szegek, csavarok, ásók, lapátok
- festékek, lakkok, ecsetek, vödörök, talicskák
- konyhai eszközök, bográcsok, bográcsállványok
- kutyá-, macskaeledelek



Várom kedves vásárlóimat!

AGRO ÁRUHÁZ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehoczkiné Timár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrői u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszko András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Technikai munkatárs: Bukva Csilla * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 *
<http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu